Isoëtes lacustris – šídlatka jezerní

Památná šumavská rostlina, která je stejně významným glaciálním reliktem jako šídlatka ostnovýtrusá. Na jediné lokalitě Šumavy v Černém jezeře byl druh objeven v září roku 1816 (Tausch 1819). Druh roste v hloubce 2–8 m. Od 90. let 20. st. začal být postupně pravidelně monitorován (Husák et al. 2000, Čtvrtlíková 2004) a podařilo se zjistit důležitá fakta z biologie tamější populace (Čtvrtlíková et al. 2014). I když je reprodukce zřejmě probíhá velmi vzácně, zdá se být současný stav populace uspokojivý (Čtvrtlíková et al. 2014). Staré údaje o výskytu šídlatky jezerní v jiných šumavských jezerech (Čertovo, Plešné) jsou mylné (Procházka 2000). Avšak na základě paleobotanických průzkumů lze předpokládat, že v pozdním glaciálu a raném holocénu mohly mít oba druhy šídlatek na Šumavě více lokalit a mohly růst nejen v jiných jezerech, ale i na dnes již zazemněných lokalitách (Břízová 2011, Knaap et al. 2020, #Kuneš ###).

Nejnižší výskyt: 1010 m n. m.

Nejvyšší výskyt: 1010 m n. m.

Isoëtes lacustris – See-Brachsenkraut

Eine bemerkenswerte Pflanze des Böhmerwaldes, die genauso ein bedeutendes Glazialrelikt darstellt wie das Igelsporige Brachsenkraut. Am einzigen Wuchsort des Böhmerwaldes, im Schwarzen See, wurde es im September 1816 gefunden (Tausch 1819). Die Pflanzenart wächst in einer Tiefe von 2–8 m. Seit den 1990er Jahren begann man das See-Brachsenkraut allmählich regelmäßig zu beobachten (Husák et al. 2000, Čtvrtlíková 2004) und es gelang, wichtige Fakten zur Biologie der dortigen Population zu gewinnen (Čtvrtlíková et al. 2014). Auch wenn eine Reproduktion wahrscheinlich sehr selten erfolgt, scheint der gegenwärtige Populationszustand zufriedenstellend zu sein (Čtvrtlíková et al. 2014). Alte Angaben über das Vorkommen des See-Brachsenkrauts in anderen Seen des Böhmerwaldes (Teufelssee, Plöckensteinsee) sind falsch (Procházka 2000). Aufgrund paläobotanischer Untersuchungen kann jedoch davon ausgegangen werden, dass beide Brachsenkrautarten im Spätglazial und frühen Holozän im Böhmerwald verbreiteter waren und nicht nur in anderen Seen, sondern auch in heute bereits verlandeten Gewässern vorkamen (Břízová 2011, Knaap et al. 2020, #Kuneš ###).

Nejnižší výskyt: 1010 m n. m.

Nejvyšší výskyt: 1010 m n. m.

Červený seznam Šumavy/Rote Liste des Böhmerwaldes

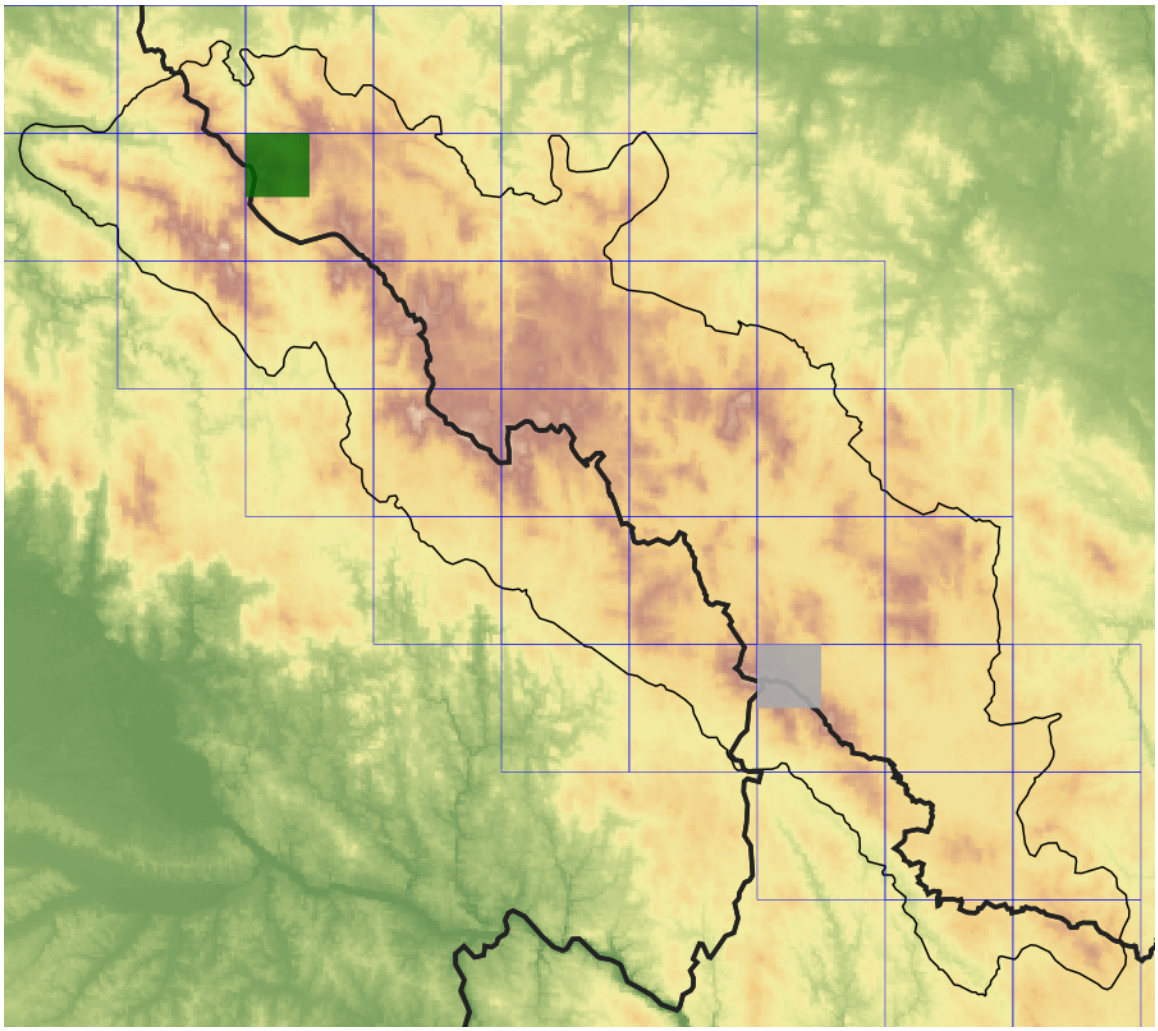
CR (Critically Endangered/Kriticky ohrožené/Vom Aussterben bedroht) [C2]

Literatura/Literatur

Břízová E. (2011) Quillwort (Isoëtes), a mysterious plant from the Czech Republic. – Acta Musei Nationalis Pragae, Ser. B – Historia Naturalis 67: 25–34.
Čtvrtlíková M., Znachor P. & Vrba, J. (2014) The effects of temperature on the phenology of germination of Isoëtes lacustris. – Preslia 86: 279–292.
Čtvrtlíková M. (2004) Soudobý výzkum šídlatek Isoëtes na Šumavě. – Aktuality Šumavského výzkumu II: 124–128.
Husák Š., Vöge M. & Weilner C. (2000) Isoëtes echinospora and I. lacustris in the Bohemian Forest lakes in comparison with other European sites. – Silva Gabreta 4: 245–252.
Knaap W. O. van der, Leeuwen J. F. N. van, Fahse L., Szidat S., Studer T., Baumann J., Heurich M., & Tinner W. (2020) Vegetation and disturbance history of the Bavarian Forest National Park, Germany. – Vegetation History and Archaeobotany 29: 277–295.
Procházka F. (2000) Šumavské šídlatky – mýty a skutečnost. – Silva Gabreta 5: 83–92.
Tausch I. F. (1819) Über Isoetes lacustris, eine in Böhmen augefundene Pfanze. – Flora 2: 501–507.

Europäische Union
Evropská unie
Europäischer Fonds für regionale Entwicklung
Evropský fond pro regionální rozvoj
Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern – Tschechische Republik
Česká republika – Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)
FLORA DES BÖHMERWALDES
KVĚTENA ŠUMAVY

Mapa rozšíření/Erweiterungskarte

Legenda

- ověřené záznamy
- neověřené záznamy
- nejisté záznamy

Legende

- Verifizierte Angaben
- Noch nicht verifizierte Angaben
- Unsichere Angaben

© Květena Šumavy/Flora des Böhmerwaldes 30/10/2026

Data o rozšíření rostlin pochází z Databáze české flóry a vegetace (Pladias), bavorské národní databáze (AFvB) a nově získaných dat v projektu Květena Šumavy. Data jsou zobrazována v síťové mapě založené na kvadrantech středoevropské mapovací sítě 5 × 3 zeměpisné minuty (ca. 5,5 × 5,9 km).

Die Verbreitungsdaten der Pflanzen stammen aus der Datenbank der Tschechischen Flora und Vegetation (Pladias), der Datenbank zur Flora von Bayern (AFvB) und neu erfassten Daten aus dem Projekt Flora des Böhmerwaldes. Angaben zur Verbreitung werden basierend auf dem Kartenraster für Mitteleuropa angegeben, abgeleitet von Quadranten mit 5 × 3 Bogenminuten (ca. 5,5 × 5,9 km).

Europäische Union
Evropská unie
Europäischer Fonds für regionale Entwicklung
Evropský fond pro regionální rozvoj

Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern – Tschechische Republik
Česká republika – Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)

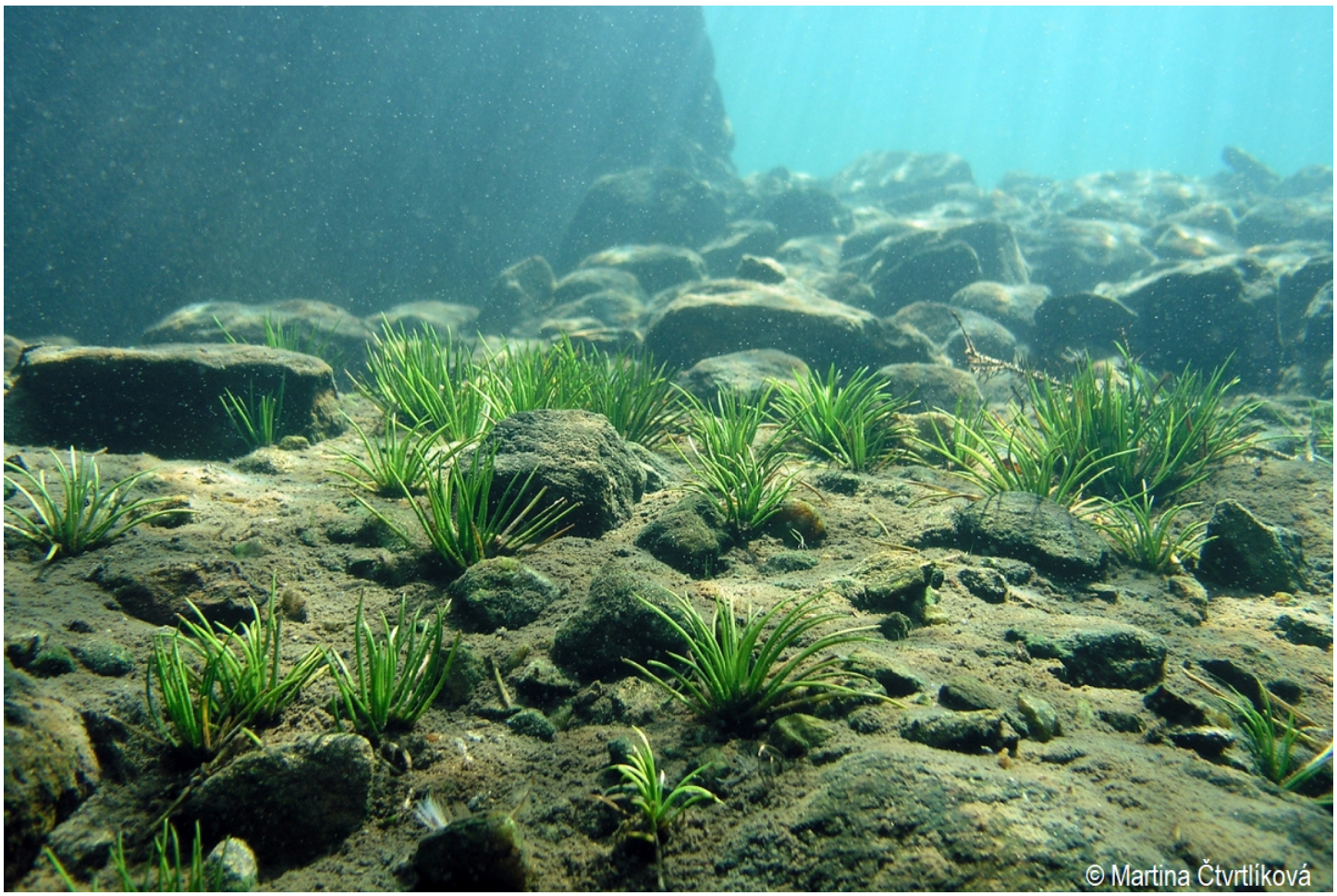
FLORA DES BÖHMERWALDES
KVĚTENA ŠUMAVY

Fotografie/Fotos

***Isoëtes lacustris* – Martina Čtvrtlíková – Černé jezero.**

Europäische Union
Evropská unie
Europäischer Fonds für regionale Entwicklung
Evropský fond pro regionální rozvoj
Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern – Tschechische Republik
Česká republika – Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)
FLORA DES BÖHMERWALDES
KVĚTENA ŠUMAVY

***Isoëtes lacustris* – Martina Čtvrtlíková – Černé jezero.**

Europäische Union
Evropská unie
Europäischer Fonds für regionale Entwicklung
Evropský fond pro regionální rozvoj

Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern – Tschechische Republik
Česká republika – Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)

FLORA DES BÖHMERWALDES
KVĚTENA ŠUMAVY

***Isoëtes lacustris* – Martina Čtvrtlíková – Černé jezero.**

Europäische Union
Evropská unie
Europäischer Fonds für regionale Entwicklung
Evropský fond pro regionální rozvoj

Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern – Tschechische Republik
Česká republika – Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)

FLORA DES BÖHMERWALDES
KVĚTENA ŠUMAVY

***Isoëtes lacustris* – Martina Čtvrtlíková – Černé jezero.**

Europäische Union
Evropská unie
Europäischer Fonds für regionale Entwicklung
Evropský fond pro regionální rozvoj

Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern – Tschechische Republik
Česká republika – Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)

FLORA DES BÖHMERWALDES
KVĚTENA ŠUMAVY